

„Je velký rozdíl Láska a láska. Někteří si to pletou, ale já s láskou nemám nic společného,“
říká schizofrenik Jiří Láska, hrdina celovečerního dokumentu Dagmar Smržové.

Námět, scénář a režie: Dagmar Smržová, Kamera: Petr Koblovský, Miroslav Janek, Střih: Krasimira Velitchkova

Zvuk: Michal Gábor, Petr Kapeller, Hudba: Stefan Kostadinov Valdobrev, Petr Fiala

OTÁZKY PANA LÁSKY

SYNOPSIS

Nový dokument režisérky Dagmar Smržové, natočený ve společnostech endorfilm a HBO Europe, nahlíží do každodennosti mladého muže, postiženého schizofrenií. Třicetiletý Jiří Láška, jenž žije v podhorské vsi Batňovice poblíž Trutnova, se apatickým pacientům psychiatrických léčeben zásadně vymyká. Pomocí moderních technologií komunikuje s okolím a provozuje vlastní webové stránky, pro něž natáčí nevšední videoreportáže. Jiří má také pozoruhodnou schopnost sebereflexe a jeho život se vyznačuje vstřícností a činorodostí. Vyptává se i na choulostivé záležitosti kolem sexu a početí, které běžným lidem často připadají trapné.

Protagonista snímku se vyučil elektrikářem, chodí do kostela a obětavě pečuje o své nejbližší. Snaží se udržovat kontakty s otcem, postiženým vážnější formou stejné choroby, kterou trpí on sám. Jedno z mála setkání s oběma rodiči se mu podaří uskutečnit o Vánocích. Kronika, snímaná během jednoho roku, líčí jeho soužití se staříčkou babičkou i s nemocnou matkou Jaroslavou. Obsahuje jímavé scény, jež nutí diváka k zamyšlení, ale i zábavné výjevy na pomezí absurdní grotesky. V klíčové epizodě Jiří sezve své bližní na oslavu třicetin do místní restaurace. Tento pro něj významný den je vlastně testem, do jaké míry ho jeho vrstevníci berou vážně a jestli ho skutečně přijímají.

Unikátní portrét přerůstá v esej o relativitě hranic mezi zdravými a nemocnými. Vypráví o neobvyklých formách lásky a potřebě tolerance vůči lidským jinakostem.

Film je jedinečný především svým pohledem do duše člověka, jenž navzdory své duševní nemoci není svázán předsudky. Vypovídá i o běžné venkovské komunitě, v níž navenek vládne přátelská pospolitost, za jejíž fasádou však panují poměry mnohem problematičtější. "Tragikomické situace z Jiřího života, zarážející reakce jeho okolí i jeho videa nás přesvědčí, že schizofrenie není jen problém nadaného a citlivého člověka, ale také problém fungování moderní společnosti," shrnula Dagmar Smržová přesah svého dokumentu.

Námět, scénář a režie:

Dagmar Smržová

Dramaturg:

Martin Mareček

Kamera:

Petr Koblavský, Miroslav Janek

Střih:

Krasimira Velitchkova

Zvuk:

Michal Gábor, Petr Kapeller

Hudba:

Stefan Kostadinov Valdobrev, Petr Fiala

Výrobci:

endorfilm / HBO Europe s. r. o .

Producenti:

Jiří Konečný, Tereza Polachová, Hana Kastelicová

Finanční podpora:

Státní fond ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie

Distribuce:

CinemArt

Premiéra:

14. března 2013

Premiéra HBO:

9. května 2013

ROZHOVOR

S REŽISÉRKOU DAGMAR SMRŽOVOU

Jak jste objevila protagonistu svého filmu?

Když jsem před časem točila dokument o depresích, dělala jsem si pro něj podrobné rešerše. A při nich jsem narazila na Jiřího webové stránky, které mě ohromně zaujaly. Fascinoval mě kontrast mezi jeho vážnou nemocí a jeho obdivuhodnou kreativitou. A zároveň mě napadlo, že by byl úžasnou postavou pro dokument.

Co následovalo potom?

Normálně jsem se za ním rozjela. A musím přiznat, že naše první setkání bylo hodně kuriózní. Představila jsem se mu jako režisérka, která chce o něm točit film. Jenže on mi to nechtěl věřit a nejdřív si myslel, že jsem jen nějaká součást jeho halucinací. Pak jsme si vyměnili několik e-mailů a Jirka se ubezpečil o tom, že jsem skutečná a že to filmování myslím vážně. Podíval se i na nějaké moje dokumenty a asi po dvou měsících se rozhodl, že do toho půjde.

Jak dlouho natáčení trvalo? Vyskytly se při něm vzhledem k Jiřího nemoci nějaké problémy?

Natáčeli jsme přibližně rok, Jiřího a jeho rodinu jsme navštívili mnohokrát. Někdy jsme do jeho vsi zajeli jen na otočku, což se stalo třeba na Silvestra. Jindy jsme tam strávili pár dní. S Jiřím žádné vážnější potíže nebyly a s jeho maminkou taky ne. Byli vstřícní a otevření, snažili se maximálně spolupracovat.

V čem vidíte podtext svého filmu?

V otázce, kterou vysloví Jiřího matka. Ptá se, proč se s duševně nemocnými zachází tak špatně. Psychicky postižených v naší společnosti jak známo přibývá. A takzvaně normální lidé pořád nevědí, jak se k nim chovat. Většinou se jich bojí nebo dokonce štítí. A mě v té souvislosti zajímá, kdo je vlastně normální a kdo takzvaně abnormální. Jiří, přestože je schizofrenik, má zostřené vnímání a spoustu užitečných zájmů. Umí se ptát na věci, na něž se běžní lidé neptají. Zatímco normální lidé si často dělají naschvály kvůli naprostým pitomostem.

DAGMAR SMRŽOVÁ

NAROZENÁ 25. 3. 1966 V PRAZE

Vystudovala pražskou FAMU, obor dokumentární tvorba. Zaujala už svým absolventským snímkem **Čas na člověka**, vyprávějícím o zápasu nadaného mladého člověka s vážnou chorobou. Klíčová témata své další tvorby zpracovala hlavně v dokumentech uváděných v České televizi.

Pro cyklus **Oko - pohled na současnost** (realizovaném ve společnosti Febio) vytvořila drsné svědectví o nezletilých, jež zabili své rodiče. Jeden z jejích dalších snímků – realizovaný pro cyklus **Okno - pohled k sousedům** (Febio) – vyprávěl o dvou selských rodech, jež žily po staletí na opačných stranách česko-německé hranice. Pro cyklus **Zblízka** (ČT) natočila hodinový portrét mužského vězeňského pěveckého sboru, pořízený během jeho turné po českých věznicích. Pro cyklus **Ego** (MGB) realizovala portrét mladého romského páru, pocházejícího z dětského domova, který se po opuštění ústavu rozhodl založit rodinu. Pro cyklus **Zpověď** (Febio) zpracovala životní příběh obyvatelky pražské Malé Strany, patřící k posledním potomkům staré ruské šlechty.

Dagmar Smržová natočila také několik videoklipů s tematikou vážné hudby (například s houslistkou Gabrielou Demeterovou), portrét špičkové české kadeřnice Petry Měchurové (pro cyklus 12 odvážných na TV Prima), či studiový magazín pro seniory **Barvy života**, pravidelně uváděný v ČT. Je autorkou dokumentárního cyklu **Táta jako máma** (Febio) o otcích na rodičovské dovolené.

Pro Českou televizi natočila také dva hodinové dokumentární filmy **Válka v paměti žen** a **Nejtěžší volba**. První rekapituluje osudy několika žen, jež prošly utrpením druhé světové války.

Film **Nejtěžší volba** – uvedený v červnu 2010 – vypráví o ženách, jež musely rozhodovat o životě a smrti svých postižených dětí. Na podzim roku 2010 měl premiéru její další zásadní celovečerní dokument **Zachraňte Edwardse**, realizovaný v produkci HBO Europe. Autorka v něm sběrnou metodou sledovala osud mladých manželů ze Zlína, kteří se navzdory lékařským doporučením rozhodli přivést na svět handicapované dítě.

Filmografie:

Jak zabít rodiče (1995; cyklus Oko)

Halacha - aneb židovská volba (1997; cyklus Oko)

Jak se žije bachařům (1997; cyklus Jak se žije...)

Přes pole (1998; cyklus Okno k sousedům)

Pěvecký sbor (1999; cyklus Zblízka)

Mami, ty to pochopíš (2000)

Eliška Wágnerová (2001; cyklus Gen)

Zdeněk Miller (2002; cyklus Gen)

Zpověď Heleny Růžičkové (2003; cyklus Zpověď)

Zpověď Petra Haničince (2003; cyklus Zpověď)

Válka v paměti žen (2004)

Táta jako máma (2006; devítidílný cyklus)

Lapení v síti (2007)

Nejtěžší volba (2010)

Zachraňte Edwardse (2010)

Intimní portrét Jany K. (2012)

HBO EUROPE

Původní českou tvorbu společnosti HBO Europe odstartoval v roce 2004 pořad **Na stojáka**, který na naše obrazovky přinesl dosud neznámý žánr “stand-up comedy” a vyprofiloval řadu originálních bavičů. Další krok znamenaly dokumenty, vzešlé ze scenáristické soutěže. Vítězný snímek **Erotic Nation** (2009, režie: Peter Begányi) ilustroval proměny slovenského národa v souvislosti s tamějším erotickým byznysem. Film **Nebe Peklo** (2010, režie: David Čálek) vyprávěl o komunitě lidí, jež objevili rozkoš v bolesti.

Společnost HBO Europe se podílela také na dokumentu **Ježíš je normální** (2008, režie: Tereza Nvotová), na svědectví **Vítejte v KLDŘ!** (2009, režie: Linda Jablonská) o diktatuře v Severní Koreji a na hudební road-movie **For Semafor** (2010, režie: Miroslav Janek) popisující zrod alba s novými interpretacemi hitů Suchého a Šlitra.

Kronika **Zachraňte Edwardse** (2010, režie: Dagmar Smržová) líčila osudy mladého páru, který navzdory lékařským doporučením přivedl na svět postižené dítě. Dokument **Chrámy těla** (2010, režie: Ivan Pokorný) přiblížil kuriózní svět ženské kulturistiky, film **Tantra** (2010, režie: Benjamin Tuček) nahlédl do praktik ovládání mysli i sexu na tantrických seminářích. Portrét **Rock života** (2011, režie: Jan Gogola ml.) mapoval osudy Oldřicha Říhy z legendární skupiny Katapult. Sonda **Generace Singles** (2011, režie: Jana Počtová) přibližuje životy mladých mužů a žen bez stálých partnerů.

Dokument Venku (2011, režie: Veronika Sobková) sleduje osudy tří delikventů, jež se pokoušejí zvládnout život na svobodě. Snímek **Em a ON** (2011, režie: Vladimír Michálek) je nonkonformním portrétem písničkáře Xaviera Baumaxy a jeho kolegy.

Dokument **Gen D** (2012, režie: Pavel Otto Bureš) si všímá tří lidí s neobvyklou chorobou, jež inspirovala legendy o upírech. Snímek **Cesta snu Petra Koukala** (2012, režie: Vladimír Barák) vypráví o špičkovém českém badmintonistovi, jenž musel překonávat zhoubnou nemoc. Dokument **Malá Hanoj** (2012, režie: Martina Saková) mapuje osudy vietnamské menšiny v posttotalitních Čechách.

Do sféry hrané tvorby společnost HBO Europe s. r. o. vstoupila celovečerním debutem režiséra Jaroslava Fuita s názvem **Dvojka** (2009) o krizi mladého páru během jeho dovolené na severu Evropy.

Podpořila i další celovečerní prvotinu, punkové retro **Dont Stop** (2012) režiséra Richarda Řeřichy. Pětačtyřicetidílný seriál **Terapie** (2011) o osudech rozporuplného psychiatra a jeho pacientů vzbudil pozitivní divácký ohlas i pochvalné reflexe kritiky. Pětatřicetidílná druhá řada **Terapie II.**, v níž je psycholog Marek Pošta konfrontován s novými postavami, bude uvedena letos na podzim.

Třídílné drama **Hořící keř** (2013), jež pro HBO Europe natočila režisérka Agnieszka Holland, připomíná alarmující činy Jana Palacha a Jana Zajíce a jejich důsledky pro československou společnost během posrpnové normalizace. Rekapituluje statečný zápas advokátky Dagmar Burešové, jež v zájmu Palachových blízkých hájila jeho odkaz vůči kolaborantským dezinterpretacím.

ENDORFILM

Nezávislá filmová produkční společnost založená v roce 1999, která se zaměřuje především na výrobu celovečerních hraných filmů a dokumentů. Je členem Asociace producentů v audiovizi (APA). Je jednou z nejaktivnějších filmových společností v ČR na poli mezinárodních koprodukcí.

Její filmy byly uvedeny na řadě prestižních festivalů, včetně dvojnásobné účasti na Berlinale (**Nesvatbov** v roce 2011 a **Příliš mladá noc** v roce 2012). Filmy z produkce společnosti endorfilm mají řadu ocenění z tuzemských a zahraničních festivalů i z výročních ankět. Dvakrát byly vybrány jako národní kandidáti do oscarového klání. Loni šlo o snímek **Až do města Aš** režisérky Ivety Grófové.

Filmografie:

Radhošť (2001, hraný, režie: Tomáš Doruška, Bohdan Sláma, Pavel Göbl)

SEANCE fiction (2003, hraný, režie: Marko Simić)

Neděle (2003, hraný, režie: Marek Epstein)

Ženy pro měny (2004, dokument, režie: Erika Hníková)

Ještě žiju s věšákem, plácačkou a čepicí (2006, hraný, režie: Pavel Göbl, Roman Švejda)

Bye Bye Shanghai (2008, dokument, režie: Jana Boková)

Sestra (2008, hraný, režie: Vít Pancíř)

Ocas ještěrky (2009, hraný, režie: Ivo Trajkov)

Mám ráda nudný život (2009, dokument, režie: Jan Gogola ml.)

Přízrak svobody II (2009, dokument, režie: Karel Žalud)

Nesvatbov (2010, dokument, režie: Erika Hníková)

Divadlo Svoboda (2011, dokument, režie: Jakub Hejna)

Učedníci hudby (2012, dokument, režie: Richard Dindo)

Příliš mladá noc (2012, hraný, režie: Olmo Omerzu)

Až do města Aš (2012, hraný, režie: Iveta Grófová)

KONTAKTY

PR HBO Europe:

Pavla Brožková,
pavla.brozkova@hbo.cz, +420 602 110 101

HBO:

www.hbo.cz

Endorfilm:

www.endorfilm.cz

Youtube:

HBO CZSK

Facebook:

HBO CZSK

Twitter:

HBO_CZSK

